

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อกมีรายผล และขอเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของบุญริหาร อาจารย์และนักศึกษา เกี่ยวกับโปรแกรมพัฒนาสมรรถภาพครูสอนภาษาไทย ในโครงการฝึกอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการ ในวิชาลัยครุภัณฑ์ สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- เพื่อศึกษาและเบริ่งเทียนความคิดเห็นของบุญริหาร อาจารย์และนักศึกษา เกี่ยวกับโปรแกรมพัฒนาสมรรถภาพครูสอนภาษาไทย ในวิชาลัยครุภัณฑ์ ในด้านสภาพการฝึกอบรม วิธีการฝึกอบรม ความเหมาะสมของหลักสูตร การวัดผลและประเมินผล การบริการของวิชาลัยครุ และประโยชน์ที่ผู้รับการฝึกอบรมได้รับ
- เพื่อศึกษาปัญหาเกี่ยวกับการฝึกอบรม ในโปรแกรมพัฒนาสมรรถภาพครูสอนภาษาไทย ในวิชาลัยครุภัณฑ์

วิธีดำเนินการวิจัย

บุรีรัชัย ไก่ดำเนินการวิจัยโดยศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กับการฝึกอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการ และการเรียนการสอนภาษาไทย รวมทั้งสัมภาษณ์บุญริหาร อาจารย์และนักศึกษาผู้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการฝึกอบรมโปรแกรมพัฒนาสมรรถภาพครูสอนภาษาไทย จากนั้นได้สร้างแบบสอบถามขึ้น 1 ชุด เพื่อถามความคิดเห็นของบุญริหาร อาจารย์และนักศึกษา เกี่ยวกับโปรแกรมพัฒนาสมรรถภาพครูสอนภาษาไทย แบบสอบถามที่สร้างขึ้นแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 สถานภาพของบุคคลแบบสอบถาม ใช้คำถามแบบ trivia ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของบุคคลแบบสอบถาม ใช้คำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า และตอนที่ 3 ปัญหาอื่น ๆ และขอเสนอแนะ ใช้คำถามแบบปลายเปิด ให้บุคคลตอบโดยเสรี นำ

แบบสอบถามปีที่ ๒ ให้ครูทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ตรวจพิจารณาแก้ไขและขอเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไข แล้วนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับผู้บริหาร 3 คน อาจารย์ 8 คน และนักศึกษา 30 คน เพื่อนำผลการทดลองใช้มาปรับปรุงแก้ไข หลังจากนั้นจึงส่งแบบสอบถามไปใช้กับมัธยมศึกษาและกุศลตัวอย่างประชากร คือผู้บริหาร 25 คน อาจารย์ 50 คน และนักศึกษา รับการฝึกอบรมในโปรแกรมพัฒนาสมรรถภาพครูสอนภาษาไทย 200 คน จากกลุ่มวิทยาลัยครุภัณฑ์ รวมตัวอย่างประชากรทั้งสิ้น 275 คน โครงสร้างแบบสอบถามคืนมาที่เป็นแบบสัมภาษณ์สำหรับใช้ในการวิเคราะห์ จำนวน 240 ชุด คิดเป็นร้อยละ 87.27

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีการทางสถิติ คือ ตอนที่ 1 สถานภาพที่รับป้องกันแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา เกี่ยวกับโปรแกรมพัฒนาสมรรถภาพครูสอนภาษาไทย วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และทดสอบค่าที่ (t -test) แล้วนำเสนอในรูปตาราง และความเรียง ส่วนตอนที่ 3 คำถament แบบปลายเปิด เกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะ นำเสนอในรูปความเรียง

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.1 ผู้บริหารส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุอยู่ระหว่าง 31-35 ปี มีวุฒิทางการศึกษาในระดับปริญญาโทมากกว่าปริญญาตรี และส่วนใหญ่อยู่ในตำแหน่งผู้บริหารนโยบาย 2 ปี นอกจากนี้ในหน้าที่ผู้บริหารแล้ว ทุกคนมีงานสอนประจำ เป็นทั้งที่สอนวิชาภาษาไทยและวิชาอื่น ๆ

1.2 อาจารย์ส่วนใหญ่ให้การฝึกอบรมรายและทั่วไปจำนวนใกล้เคียงกัน ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ระหว่าง 31-35 ปี วุฒิทางการศึกษาในระดับปริญญาโทและปริญญาตรีมีจำนวนเท่า ๆ กัน ส่วนใหญ่สอนภาษาไทยมาแล้ว 11-15 ปี และให้การฝึกอบรมในโปรแกรม

พัฒนาสู่นรรถภาพครูสอนภาษาไทยมาแล้ว 3 ปี

1.3 นักศึกษาผู้รับการฝึกอบรมส่วนใหญ่เป็นเพจหนึ่ง มีอายุอยู่ระหว่าง 26-30 ปี และส่วนใหญ่เป็นพ.บ. หรือ บ.บ. สำหรับหมายงานที่สังกัด ส่วนใหญ่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประ同胞ศึกษาและวิชาชีวะ และเข้ารับการฝึกอบรมโปรแกรมพัฒนาสู่นรรถภาพครูสอนภาษาไทยเพื่อจะได้รับการฝึกอบรมวิชาภาษาไทย ในด้านงานประจำ ส่วนใหญ่สอนในระดับประ同胞ศึกษา และส่วนใหญ่สอนห้องวิชาภาษาไทยและวิชาอื่น ๆ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษา เกี่ยวกับ โปรแกรมพัฒนาสู่นรรถภาพครูสอนภาษาไทย

2.1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการฝึกอบรม ผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกันในเรื่อง ผู้ให้การฝึกอบรมมีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับวิชาที่สอนและเอาใจใส่ในการฝึกอบรม และมีความเห็นอยู่ในระดับน้อยเช่นเดียวกันในเรื่อง ผู้รับการฝึกอบรมมีเวลาเพียงพอสำหรับการค้นคว้าทำรายงานงานและศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม

2.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการการฝึกอบรม ผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกันในเรื่อง ผู้ให้การฝึกอบรมกำหนดครุประสัฐของ การเรียนการสอนแต่ละวิชาอย่างชัดเจน ให้ไวซึ่งสอนเนื้อหาสัมภัลักษณ์วิชาและผู้รับการฝึกอบรม และมีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยเช่นเดียวกันในเรื่อง ผู้ให้การฝึกอบรมนำวิธีสอนแบบใหม่ ๆ มาใช้

2.3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของหลักสูตร ผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษา มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกันในเรื่อง - เป้าหมายในหลักสูตรเพียงพอที่จะเป็นที่นิฐานในการศึกษาชั้นสูงต่อไป หลักสูตรเพิ่มพูนความรู้ความสามารถของผู้รับการฝึกอบรม หลักสูตรส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของผู้รับการฝึกอบรม และจุดแข็ง หมายของหลักสูตร

สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของ การฝึกอบรม และมีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย เช่น เกี่ยวกันในเรื่อง เวลาที่กำหนดในหลักสูตร เมฆะสมกับเนื้อหาแก่ละวิชา และหลักสูตรเปิดโอกาสให้ผู้รับการฝึกอบรมเลือกเรียนไปตามความต้องการและความสนใจ

2.4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เช่น เกี่ยวกันในเรื่อง วิธีการวัดผล เมฆะสมกับจุดมุ่งหมายและเนื้อหาวิชา ระเบียบการวัดผลที่ใช้อยู่มีความเหมาะสม และผู้ให้การฝึกอบรมมีความสามารถในการสร้างแบบทดสอบ

2.5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริการของวิทยาลัยครู ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และมีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย เช่น เกี่ยวกันในเรื่อง บริการและสวัสดิการห้าไปที่วิทยาลัยจัดให้มีความเหมาะสม มีการประชาสัมพันธ์ที่รวดเร็วและทั่วถึง ห้องสมุดมีวัสดุ หนังสือ เอกสาร ตำรา เพียงพอ กับความต้องการ การจัดห้องเรียนมีความเหมาะสม และการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการอบรมในด้านต่าง ๆ

2.6 ความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ผู้รับการฝึกอบรมได้รับจากการฝึกอบรม ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เช่น เกี่ยวกันในเรื่อง การฝึกอบรมเป็นการยกสถานภาพของวิชาชีพครูให้สูงขึ้น เพิ่มพูนประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของผู้รับการฝึกอบรม ผู้รับการฝึกอบรมมีความรู้ทางวิชาการเพิ่มขึ้น สามารถพัฒนาตนเองในด้านความคิดเห็นสร้างสรรค์ สามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมไปใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอน สามารถสอนนักเรียนให้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และการฝึกอบรมได้ผลตามความต้องการของผู้รับการฝึกอบรม

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะตามความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา

3.1 ภาระส่วนภาระการฝึกอบรม มีปัญหาในเรื่องพื้นฐานความรู้ของผู้รับการฝึกอบรมและผู้รับการฝึกอบรมไม่มีเวลาเพียงพอสำหรับการคุนควำทำรายงานและศึกษา

หากความรู้เพิ่มเติม ควรจะมีการคัดเลือกผู้เข้ารับการฝึกอบรมด้วยวิธีการท่าง ๆ ที่เหมาะสม และอาจารย์ผู้ให้การฝึกอบรมควรอบรมหมายงานให้เหมาะสมกับเวลาที่ผู้รับการฝึกอบรมจะค้นคว้าทำรายงานໄก

3.2 ดำเนินการฝึกอบรม ผู้ให้การฝึกอบรมใช้วิธีการบรรยายเป็นส่วนใหญ่ทำให้ผู้รับการฝึกอบรมเกิดความเบื่อหน่าย ผู้ให้การฝึกอบรมควรจะใช้วิธีสอนโดยเนพาะวิธีสอนแบบใหม่ ๆ เพื่อให้ผู้รับการฝึกอบรมสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอนได้ และควรมีสื่อที่ศูนย์ปัจจุบันมาช่วยในการสอนให้มากขึ้น

3.3 ดำเนินความเหมาะสมของหลักสูตร หลักสูตรการฝึกอบรมเหมาะสมสำหรับเป็นพื้นฐานการศึกษาตนสูงที่สุด ไม่สอดคล้องกับหลักสูตรในชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา บางวิชานำไปใช้ประโยชน์ได้น้อยมาก ควรจะมีการกำหนดหลักสูตร เนพาะหรือมีการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับการนำไปใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอนมากที่สุด

3.4 ดำเนินการวัดผลและประเมินผล บางวิชา มีการวัดผลเพียงครั้งเดียว ทำให้เป็นปัญหาแก่ผู้รับการฝึกอบรม และมีส่วนทำให้ผู้รับการฝึกอบรมขาดความกระตือรือร้น ควรจะมีการวัดผลเป็นระยะ ๆ อย่างน้อยคราวมีการวัดผล 2 ครั้ง ในแต่ละภาคการศึกษา และควรให้คะแนนผลงานที่มีความหมายให้แก่ศึกษาคนคัวทำรายงาน บางวิชาไม่พิจารณาให้คะแนนผลงานที่มีความหมายให้ทำ ผู้รับการฝึกอบรมมีความเห็นว่าไม่เป็นการยุติธรรมกับคนที่ค้างใจทำงานอย่างจริงจัง

3.5 ดำเนินการบริการเชิงวิทยาลัยครุ การบริการที่สำคัญไม่เพียงพอและเหมาะสม ทั้งในด้านสวัสดิการที่สำคัญ การบริการของห้องสมุด ฝ่ายประชาสัมพันธ์ แผนกทะเบียนและวัดผล ควรจะมีการวางแผนในการให้บริการ ให้มีผู้รับผิดชอบโดยตรง มีการประสานงานกันอย่างใกล้ชิดระหว่างเจ้าหน้าที่กับผู้รับผิดชอบ

3.6 ดำเนินประโยชน์ที่ผู้รับการฝึกอบรมได้รับ ผู้รับการฝึกอบรมบางส่วน ที่จะฝึกอบรมเพื่อรับบริญาณากว่าเพื่อจะนำไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงาน ซึ่งมีผู้ที่มารับการฝึกอบรมในสาขาวิชาที่ไม่ตรงกับสายงาน ไม่สามารถดูแลความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่ ควรจะมีการคัดเลือกบุคคลเข้ารับการฝึกอบรมให้ตรงกับสายงาน

เพื่อจะได้ขวนขวยหากว่ามีอย่างจริงจัง และได้รับประโยชน์จากการฝึกอบรมอย่างเต็มที่ นอกจานี้ผู้รับการฝึกอบรมยังเห็นว่าด้วยได้รับประโยชน์ในด้านความรู้เกี่ยวกับวิธีสอนแบบทาง ๆ น้อย ดูให้การฝึกอบรมการนำวิธีสอนแบบใหม่ ๆ มาเผยแพร่ในการฝึกอบรม เพื่อผู้รับการฝึกอบรมจะได้นำไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนต่อไป

ภาระรายบุคคลวิชาชีพ

1. ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษา เกี่ยวกับสภากาแฟการฝึกอบรม ผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษามีความเห็นว่า อาจารย์ผู้ให้การฝึกอบรมมีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับวิชาที่สอน เอกใจใส่ในการฝึกอบรม วางแผนการสอนและเตรียมการสอนเป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ภัทร วัชรินทร์พ (2524) นักพาร ลุหรา (2524) อัญชุ ทำไร (2524) และ พวงเล็ก อุตร (2524) ที่พบว่า อาจารย์ผู้สอนนิเทศภาษาไทยในวิทยาลัยครุเทรียมนี้อหาและมีความรู้ในวิชาที่สอนเป็นอย่างดี นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ประดิษฐ์ สรพชาน (2524) ซึ่งวิจัยพบว่า การฝึกอบรมโปรแกรมพัฒนาสมรรถภาพครุสอนภาษาไทยไม่มีปัญหain เรื่องความรู้ความเข้าใจในวิชาที่สอน และการวางแผนการสอนและการเตรียมการสอนของอาจารย์ผู้ให้การฝึกอบรม

ในด้านความรู้ความสามารถในวิชาที่สอน และการเตรียมการสอนนั้นว่า มีความสำคัญมาก เพราะเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้การฝึกอบรมมีประสิทธิภาพ และໄດ้ผลลัพธ์ตามที่ต้องการ สำหรับ สมประسن (2518) ได้กล่าวว่า หลักการวางแผน ดำเนินการฝึกอบรมที่สำคัญของการหนึ่งก็คือ หลักความรู้ ความสามารถของวิทยากร ผู้บรรยาย และ นิยะดา ชุมวงศ์ (2521) ก็ได้กล่าวว่า ผู้สอนหรือผู้ให้การฝึกอบรมควรจะเป็นผู้ที่มีความรู้ในเรื่องที่จะอบรมเป็นอย่างดี

นอกจากนี้ นักศึกษามีความเห็นว่า การฝึกอบรมมีปัญหain เรื่องที่น่าสนใจ ความรู้ของผู้รับการฝึกอบรม และมีความเห็นว่าผู้ให้การฝึกอบรมคำนึงถึงความแตกต่าง และที่น่าสนใจความรู้ของผู้เข้ารับการฝึกอบรมโดย สำหรับปัญหain ขอนี้สอดคล้องกับผลงานวิจัยของแผนงานการฝึกหัดครุ (2523) ที่พบร่วม ปัญหาอย่างหนึ่งของการฝึกอบรม ก็คือ ที่น่าสนใจความรู้ของผู้รับการฝึกอบรมทั้งกัน และ อุณ ปรีศกิก (2524) ก็วิจัยพบว่า

ปัจจัยที่ปฏิพลต่อการไม่มาเรียนของนักศึกษาและบุคลากรประจำจ้าวการ ประกาศหนึ่ง ก็คือ
พื้นความรู้ เดิมไม่เพียงพอ

ปัญหาดังกล่าวปี อาจจะเป็นเพราะว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมส่วนใหญ่ (รอบละ 58) มีวุฒิ พ.ม. หรือ ป.ม. ซึ่งไม่ก่อเนื่องกับหลักสูตรระดับปริญญาตรี และ ปีกส่วนหนึ่งมีวุฒิ ป.กศ.สูง ซึ่งอาจจะมีทั้งที่เรียนวิชาภาษาไทยเป็นวิชาเอกหรือเป็นวิชาโท และที่เรียนวิชาอื่นเป็นวิชาเอก วิชาโท จึงทำให้พื้นความรู้เดิมในวิชาภาษาไทย แตกต่างกัน และบางส่วนไม่มีพื้นฐานความรู้เพียงพอที่จะเรียนก่อในระดับปริญญาตรี สาเหตุอีกประการหนึ่ง ก็คือ ผู้รับการฝึกอบรมมีประสบการณ์ในการทำงานต่าง ๆ กัน นับว่าเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับความแตกต่าง และพื้นฐานความรู้ ซึ่ง เป็นผล ให้เกิดปัญหานอกงานการเรียนการสอน "ภาระหลักของ การฝึกอบรมนั้น บุคคลที่จะเข้ารับ การฝึกอบรมตามหลักสูตรใดหลักสูตรหนึ่ง จะต้องมีการคัดเลือกบุคคลที่มีพื้นฐานความรู้ ความสามารถอย่าง เดียวกัน การอบรมจึงจะมีประสิทธิผลสูงสุด และสะทារวงเวลาระหว่างที่สูด แยกพื้นฐานการศึกษาต่างกัน หรือประสบการณ์ต่างกัน ย่อมเป็นผลทำให้การฝึกอบรมไม่ ได้ประสิทธิภาพเท่าที่ควร" (จำแนก สนประสังค์, 2518: 262)

ปัญหาอีกข้อหนึ่งที่ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษามีความเห็นตรงกันก็คือ ผู้รับการฝึกอบรมไม่เวลาเพียงพอสำหรับการค้นคว้าทำรายงานและการศึกษาหาความรู้ เพิ่มเติม ซึ่งทรงกับงานวิจัยของ ประดิษฐ์ สรพัชร (2524) ซึ่งพบว่า ผู้รับการฝึกอบรมโปรแกรมพัฒนาสมรรถภาพครูสอนภาษาไทยมีเวลาสำหรับค้นคว้าหาความรู้จาก ห้องสมุดน้อย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุดม บุญสุก (2524) ที่พบว่า ผู้รับการฝึกอบรมขาดเวลาที่จะศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม ซึ่งน่าจะเป็นเพราะว่าอาจารย์ส่วนใหญ่มัก จะมอบหมายงานให้นักศึกษาไปค้นคว้าทำรายงานหลังจากการเรียนการสอนในห้องเรียน และ แต่ผู้รับการฝึกอบรมมีเวลาสำหรับการค้นคว้าทำรายงานน้อย เพราะมีงานประจำ ท้องทำอยู่แล้ว หักด้านงานสอนและงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทองใช้เวลาเพียงในวันหยุด สำหรับเข้ารับการฝึกอบรม บางครั้งต้องเลี้ยงเวลาในการเดินทาง เป็นเวลากว่า นอกจาก นี้ห้องสมุดยัง เปิดบริการในเวลาที่จำกัด และทรงกับเวลาเข้าชั้นเรียน ผู้รับการฝึกอบรม มีเวลาว่างที่จะเข้าห้องสมุดสำหรับค้นคว้าหาความรู้น้อยมาก ทำให้ผู้รับการฝึกอบรม ประสบปัญหานอกเรื่องนี้เป็นอย่างมาก ซึ่งควรจะได้รับความสนใจที่ปรับปรุงแก้ไขใน โอกาสต่อไป

2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการฝึกอบรม แบบเรียน อาจารย์และนักศึกษามีความเห็นว่า ผู้ให้การฝึกอบรมใช้วิธีสอนเพาะสกุลผู้รับการฝึกอบรม และเหมาะสมกับลักษณะวิชา แทนวิธีการสอนแบบใหม่ ๆ และใส่ตัวศูนย์กลางมาใช้ในการสอนอย่าง การที่ผู้ให้การฝึกอบรมใช้วิธีสอนใหม่ ๆ นาย อาจารย์เป็น เพราะว่าผู้ให้การฝึกอบรมมุ่งที่จะให้หยิบเรียนໄก์เข้าใจในเนื้อหาวิชามากกว่ามุ่งให้เรียนโดยรับความรู้เกี่ยวกับวิธีสอนแบบต่าง ๆ เพื่อนำแบบอย่างวิธีสอนนั้นไปใช้ในการเรียนการสอนในโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุ่น บุราสุก (2524) ที่พบว่า วิธีที่ใช้ในการเรียนการสอนไม่สามารถนำไปเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติงานได้ โดยท่าไปใช้สอนที่บูรณาหรืออุปนิสัยให้การฝึกอบรมใช้มากที่สุดก็คือ วิธีการบรรยาย ถ้าที่ปรากฏในงานวิจัยพัฒนา ชิติเสรี (2521) และ พวงเฉลิก อุตตะ (2524) ที่พบว่า วิธีสอนหรือกิจกรรมการเรียนการสอนที่อาจารย์ภาษาไทยในวิทยาลัยครุที่สอนในระดับปริญญาตริใช้มากที่สุด ก็คือการบรรยายและการให้คำอธิบายและการทำงาน แต่ความรู้ความคิดเห็นของ ทั้งนี้ อาจจะเป็นเพราะว่า วิธีการบรรยายช่วยรวดเร็วนៅءืหัววิชา สูงเนื้อหัววิชาใกล้เคียง ถ้าหากหันผู้เรียนและผู้สอน วิธีการสอนแบบบรรยายนี้มักจะใช้กับการสอนทุกวิชาทุกระดับ ชน โดยเฉพาะในระดับอุบัติศึกษา ซึ่งปรากฏในผลการวิจัยของ วรรณคี น้ำลำพอง (2521) ว่า อาจารย์วิทยาลัยครุเพชรบูรณ์ และวิทยาลัยครุเชียงใหม่ในเกือบทุกวิชา ใช้วิธีสอนแบบบรรยาย

ในเรื่องวิธีการสอนหรือวิธีการฝึกอบรมนี้นับว่า มีความสำคัญอย่างมากต่อ การเรียนการสอน และนักศึกษาที่ความสำคัญแก่เรื่องนี้เป็นอย่างมาก ถ้าปรากฏในผลงานวิจัยของ ภัทร วัชรินทร์พร (2524) และ อุ่น บุราสุก ทำไว้ (2524) ว่า นักศึกษา ในวิทยาลัยครุท้องการให้อาจารย์สอนภาษาไทยมีพฤติกรรมที่กีดกันการสอนมากที่สุด ซึ่งก็สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ปานพันธ์ จันทร์กัน (2524) และ เอมอร เนียมโนย (2524) ที่พบว่า นักศึกษาวิทยาลัยครุท้องการให้อาจารย์ที่สอนภาษาไทยใช้พฤติกรรม การสอนค้านการชูใจในด้านวิธีการสอนมากที่สุด ซึ่งในวิชาอื่น ๆ ก็เช่นเดียวกัน เช่น วิรรยา (2524) ได้วิจัยพบว่า ปัจจัยที่ทำให้เกิดประสีทิวภาพในการฝึกอบรมครุ โปรแกรมพัฒนาสมรรถภาพบุคลากรการศึกษา วิธีการให้การฝึกอบรมมีความสำคัญเป็น อันดับหนึ่ง

ดังนั้นการปรับปรุงวิธีสอนหรือวิธีการฝึกอบรมให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้รับการฝึกอบรม จึงการได้รับความสนใจจากอาจารย์ผู้ให้การฝึกอบรม เพื่อที่ผู้รับการฝึกอบรมจะได้นำวิธีการสอนแบบต่าง ๆ นั้นไปใช้ให้เป็นประโยชน์ใน การเรียนการสอนต่อไป

ส่วนในด้านการนำสักที่ศูนย์ปกร์มาใช้ในการเรียนการสอนหรือการฝึกอบรมนั้น จากรดบ. นวัตกรรม ประดิษฐ์ สรรพชาน (2524) พ่วง ในการฝึกอบรม โปรแกรมพัฒนาสมรรถภาพครุศาสตร์สอนภาษาไทยในวิทยาลัยครุภัณฑ์มีการใช้ สื่อการสอนประกอบการฝึกอบรมน้อย และจากการวิจัยของ พวง เล็ก อุตระ (2524) พบว่า ในการสอนภาษาไทยระดับปริญญาตรีในวิทยาลัยครุ สื่อการสอนที่ใช้มากกว่า สื่อการสอนทุกชนิด คือ หนังสือ กระดาษ ๆ นอกจากนี้ ภัทร วัชรินทร์พง (2524) และ นัคพร สุวรรณ (2524) กลับพบว่า อาจารย์บูรณาการภาษาไทยใช้อุปกรณ์เพิ่มเติม กับจุดหมายของบทเรียนมากว่ายในการเรียนการสอนน้อย

จะเห็นได้ว่า มิใช่แค่สักที่ศูนย์ปกร์เท่านั้นที่อาจารย์ภาษาไทยนำมาใช้น้อย แม้แต่ อุปกรณ์หรือสื่อการสอนอื่น ๆ ก็นำมาใช้ในการเรียนการสอนน้อยเช่นเดียวกัน ซึ่งข้อแยกกับหลักของ การฝึกอบรมที่ว่า "ในการฝึกอบรมควรมีวิธีสอนแบบแบ่งกลุ่ม ใหม่ ๆ หรืออุปกรณ์สักที่ศูนย์ศึกษาเข้าช่วย" (ภิญโญ สาธาร, 2517: 452) ทั้งนี้อาจ เป็นเพราะว่า สักที่ศูนย์ปกร์ในแต่ละวิทยาลัยครุมีน้อย เนื่องจากส่วนใหญ่เป็นของที่มี ราคาสูง และคงจะต้องมีการซื้อต่อเนื่อง ไม่สามารถจัดซื้อได้ ไม่สามารถจัดซื้อได้ ไม่มีที่ต้องการใช้บริการมากจึงไม่เพียงพอ นอกจากนี้การใช้สักที่ศูนย์ปกร์ บางอย่าง จำเป็นก็ต้องใช้สถานที่ที่จำกัด ไม่โดยเฉพาะจึงจะใช้ได้ และบางอย่างท้องที่มี ความชำนาญในเรื่องนั้นโดยเฉพาะ เช่น การฉายภาพบนจอ จึงทำให้เกิดปัญหาอย่างมาก ในการที่จะใช้อุปกรณ์เหล่านี้มาช่วยในการเรียนการสอน ผู้สอนหรือผู้ให้การฝึกอบรมที่ ไม่มีความรู้ในเรื่อง สักที่ศูนย์ปกร์เท่านั้น จึงไม่นิยมใช้ถ้าไม่จำเป็น

3. ในด้านความเหมาะสมของ หลักสูตร บุคลากร อาจารย์และนักศึกษามี ความเห็นว่า เนื้อหาในหลักสูตรเพียงพอที่จะเป็นพื้นฐานการศึกษาชั้นสูงต่อไป หลักสูตร เพิ่มพูนความรู้ความสามารถและการแลกเปลี่ยน เสริมความคิดสร้างสรรค์ของผู้รับการฝึกอบรม แต่เห็นว่า เวลาที่กำหนดในหลักสูตรมีความเหมาะสมกับเนื้อหาวิชาแน่นอย และเปิดโอกาส

ให้ผู้รับการฝึกอบรมเลือกเรียนตามความถนัดและความสนใจ ซึ่งนับว่าสอดคล้องกับงานวิจัยของประดิษฐ์ สรรพัช (2524) ที่พนิจว่า ในปัจจุบันในเรื่องเนื้อหาวิชาภาษาไทยที่ฝึกอบรมเพียงพอที่จะเป็นพื้นฐานการศึกษาชั้นสูงต่อไป และหลักสูตรวิชาภาษาไทยช่วยส่งเสริมให้ผู้รับการฝึกอบรมได้พัฒนาตนเองในความคิดครีเอทีฟสร้างสรรค์ แก่เมืองไทยมากเรื่องหลักสูตรวิชาภาษาไทยเปิดโอกาสให้ผู้รับการฝึกอบรมเลือกเรียนตามความสนใจและตามความถนัดของตัวเอง และมีปัจจุบันก่อต่างในเรื่องเนื้อหาวิชาภาษาไทยที่กำหนดในหลักสูตรไม่เหมาะสมกับเวลาที่กำหนดให้เรียน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ พอนนา ชิติเสรี (2521) ที่พนิจว่า ในการเลือกวิชาเลือกจากหลักสูตรนักศึกษาไม่มีโอกาสได้เลือกอย่างเสรี แต่เป็นการบังคับเลือกเพราะวิชาอื่น ๆ ไม่เปิดสอน และปัจจุบันเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการไม่มาเรียนของนักศึกษาและบุคลากรประจำการ ตามผลการวิจัยของ อุฒ ปรีดีกิติก (2524) ที่พนิจว่า นักศึกษาไม่มาเรียนเพราะไม่ชอบเรียนบางวิชา และวิชาที่ชอบวิทยาลัยไม่เปิดสอน

ปัจจุบที่นักศึกษาหรือผู้รับการฝึกอบรมไม่สามารถเลือกเรียนได้ตามความถนัดและความสนใจนี้ นอกจากจะเป็นข้อกำหนดของหลักสูตรแล้ว ในการนี้ที่เป็นวิชาเลือกอาจจะเนื่องมาจากการเดทด้วย หลักการ เช่น มีปัจจุบันในเรื่องอาจารย์สอน คือไม่มีอาจารย์ที่มีความรู้ความสามารถอย่างเพียงพอในวิชานั้น ๆ แม้ว่าจะมีผู้สนใจอยากรเลือกเรียนก็ไม่สามารถจะเปิดสอนได้ เพราะจะทำให้การเรียนการสอนไม่ได้ผลเท่าที่ควร ซึ่งปัจจุบันนี้อาจจะเป็นเพราะว่าวิชาที่เปิดให้เลือกนั้นวิชานี้ไม่เปิด เลือกเรียนจำนวนน้อยเกินไป ไม่ครบตามเกณฑ์ที่วิทยาลัยกำหนด วิทยาลัยก็จะไม่เปิดให้มีการเรียนการสอนวิชานั้นนอกจจะเป็นความล้มเหลวของผู้สอนเอง นอกจากนี้อาจจะเพื่อความสะดวกในการจัดตารางสอน เพราะการจัดให้นักศึกษาเรียนวิชาเลือกแบบบังคับเลือกนั้นช่วยให้จัดตารางเรียนตารางสอนได้่ายยิ่งขึ้น เพราะมีกลุ่มผู้เรียนน้อยลง

สำหรับปัจจุบันเรื่องเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรไม่เหมาะสมกับเนื้อหาแต่ละวิชานั้น อาจจะเป็นเพราะว่าหลักสูตรกำหนดข้อมูลของเนื้อหาภายใน เกินไป และมีระยะเวลาการสอนที่กำหนดห้าชั่วโมงแต่ละเรื่องอย่างกว้างขวาง นอกจากนี้ผู้สอนบังชิ่งขยายเนื้อหาแต่ละหัวข้อออกไปอย่างละเอียด ในเนื้อหาตอนแรก ๆ ผู้สอนมักจะสอนอย่าง

เต็มที่และใช้เวลานานๆ เนื้อหาในตอนท้ายจึงมักสอนไม่ทันกิจกรรมของเด็กที่หลักสูตรกำหนด มีข้อที่น่าสังเกตว่า มีเนื้อหาซ้ำซ้อนในบางรายวิชา ซึ่งน่าจะเป็นแนวทางในการที่จะปรับปรุงหลักสูตร ลดเนื้อหาในบางวิชาที่ซ้ำซ้อนกับรายวิชาอื่น ๆ เพื่อจะให้ทำให้เนื้อหาวิชาสนุกและเวลาที่กำหนดให้

4. ในด้านการวัดผลและประเมินผล ผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษามีความเห็นว่า วิธีการวัดผลメニューสมบูรณ์อย่างมากและเนื้อหาวิชา ระบุเมื่อบกราฟวัดผลที่หรือบุ มีความเหมาะสม จะมีปัญหาอยู่บ้าง ก็คือความสัมพันธ์ของเวลาที่ใช้สอบกับปริมาณของข้อสอบ และเรื่องความสม่ำเสมอในการวัดผล ปัญหานี้ในเรื่องของเวลาในการสอบนั้น เช่นใจว่าคงจะเป็นปัญหาสำหรับข้อสอบแบบอักษรนี้ เพราะข้อสอบแบบนี้มักจะเปิดโอกาสให้ตอบหรือแสดงความคิดโดยทางกว้างขวาง ในข้อแรก ๆ ญี่ปุ่นเช่นสอบมีกระดาษอย่างเต็มที่และใช้เวลานานๆ เป็นผลให้ทำข้อสอบช้าๆ ไม่ทัน หรือคอมไม่ได้เต็มที่เท่าที่ต้องการ

ส่วนปัญหานี้ในเรื่องความสม่ำเสมอในการวัดผลนั้น สาเหตุที่ทำให้มีการวัดผลอย่างรีบด่วน หรือบางที่มีการวัดผลเพียงครั้งเดียวในแต่ละภาคการศึกษานั้น อาจจะเป็นเพราะเวลาที่จำกัด ไม่สามารถวัดผลอย่างรีบด่วนได้ นอกจากนี้ในบางรายวิชามีผู้เรียนหลายคนกลุ่มนิวชาเดียวกัน อาจารย์ผู้ทำการฝึกอบรมคนเดียวกัน จำเป็นต้องสอนพร้อมกัน ทำให้มีปัญหานี้ในเรื่องการจัดห้องสอบ และจัดเวลาสอบให้ครองกัน ซึ่งนับว่าเป็นปัญหาพอสมควร นอกจากห้องวิทยาลัยจะกำหนดตารางสอนกลางเท่านั้น และยังมีการประการหนึ่งก็คือ ผู้สอนอาจารย์วัดผลและประเมินผลโดยให้มีการคุนคว่าทำรายงานแทนการทดสอบโดย คั้งประากูรในงานวิจัยของ พัฒนา ชิติเสรี (2521) ว่า วิธีการวัดผลและประเมินผลที่อาจารย์ภาษาไทยใช้บ่อยที่สุดก็คือ ให้นักศึกษาค้นคว้าทำรายงาน

ปัญหานี้ในเรื่องการวัดผลและประเมินผลอาจารย์มีมากนัก แต่ยังไก่ก็ควรจะได้รับการปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้นและมีประสิทธิภาพมากที่สุด

5. ในด้านการบริการของวิทยาลัยครุ ผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษามีความเห็นว่า การบริการของวิทยาลัยครุโดยทั่วไปยังไม่เพียงพอและเหมาะสม ที่น่าสนใจก็คือ การบริการที่มีผลต่อการฝึกอบรมโดยครุ นั่นก็คือ การบริการที่ก้านหนังสือเอกสารและตำราในห้องสมุดมีไม่เพียงพอ กับความต้องการ ซึ่งปัญหานี้ก้านนี้ครุกับ

ผลงานวิจัยของ อุตุน พุ่มสุก (2524) ที่พบร้า ทำร้าและหนังสือประกอบการเรียนที่ได้
มาครรุဏในห้องสมุดบัญชีไม่เพียงพอ กับความต้องการของผู้รับการฝึกอบรม และสอดคล้อง
กับงานวิจัยของ ประดิษฐ์ สรรพช้าง (2524) ที่พบร้า เอกสาร ทำร้าประกอบการอบรม
วิชาภาษาไทยมีน้อย และผลการวิจัยของ นัคพร สุวรรณ (2524) ที่พบร้า พฤติกรรม
ของอาจารย์ภาษาไทยที่นักศึกษาประเมินผลในทางลบ คือ การให้ห้องสมุด จัดเตรียม
เอกสาร ทำร้า และวัสดุทั่วไป ที่แนะนำให้ผู้เรียนใช้ประกอบการเรียน

ปัญหานี้มีบ่วงว่าเป็นปัญหาที่สำคัญมาก เพราะจากผลงานวิจัยทั่วไป หลาย
เช่น งานวิจัยของ ประดิษฐ์ สรรพช้าง (2524) พวงเล็ก อุตระ (2524)
และ อุตุน พุ่มสุก (2524) พบร้า การให้ทำรายงานเป็นวิธีการที่นิยมใช้กันมาก ซึ่งก่อ^๑
ให้เกิดปัญหาแก่ผู้เรียนหรือผู้รับการฝึกอบรมอย่างมาก โดยเฉพาะในรายวิชาที่มีผู้เรียน
จำนวนมาก หรือเรียนหลายกลุ่ม อาจารย์สอนขอหมายงานที่กองใช้เอกสารในการ
คุณค่าวิธีการ ให้กัน แต่หนังสือ เอกสาร มีจำนวนน้อยไม่เพียงพอ กับความต้องการ
และ ไม่ได้จัดเป็นหนังสือสำรอง ทำให้ช่วงระยะเวลาปี漫 แต่ระยะเวลาที่กำหนดให้ทำ
รายงานมีจำกัด นักศึกษาไม่สามารถรับบริการอย่างที่ต้อง อาจารย์ท้องถิ่นรับทราบ
เท่าไร ซึ่งบ่วงว่าเป็นเรื่องลำบากมาก โดยเฉพาะในวิทยาลัยครุศาสตร์นภูมิภาค แหล่งที่จะ^๒
คุณค่าวิธีการนั้นมีน้อย ดังนั้นปัญหานี้ในเรื่องนี้จึงควรได้รับการพิจารณาปรับปรุงโดย
รีบด่วน

สำหรับปัญหาเกี่ยวกับการบริการของวิทยาลัยครุในด้านอื่น ๆ เช่น การ
บริการและสวัสดิการทั่วไป การประชาสัมพันธ์ การจัดห้องเรียน การให้คำแนะนำเกี่ยวกับ
กับการอบรมในด้านต่าง ๆ นั้น มีความแตกต่างกันไปแต่ละวิทยาลัย ผลการวิจัยจึงมี
การขัดแย้งกันบ้าง เช่นจากผลการวิจัยของ กองแผนงาน กรมการฝึกหัดครุ (กรมการ
ฝึกหัดครุ, 2524) ปรากฏว่าการบริการและสวัสดิการทั่วไปในการจัดการฝึกอบรมที่
พอสมควร ในเรื่องนี้วิทยาลัยครุแต่ละแห่งจึงควรจะได้รับการฝึกอบรมนักศึกษาปัญหาของตนเอง และหา
ทางปรับปรุงแก้ไขท่อไป

6. ในด้านประโยชน์ที่ผู้รับการฝึกอบรมได้รับ บุบริหาร อาจารย์และนักศึกษา
มีความเห็นว่าผู้รับการฝึกอบรมได้รับประโยชน์ในระดับมากทุก ๆ ด้าน สำหรับความคิดเห็น
ของนักศึกษาผู้รับการฝึกอบรมนั้น เห็นว่า ประโยชน์ที่ได้รับจากการฝึกอบรมหลากหลาย

ล้วน ๆ ที่ทำการฝึกอบรมเป็นการยกสถานภาพของวิชาชีพครูให้สูงขึ้น ทำให้บูรับการฝึกอบรม มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาภาษาไทย มีความรู้ทางวิชาการเพิ่มขึ้น เพิ่มพูนสมรรถภาพในการปฏิบัติงานของบูรับการฝึกอบรม และทำให้บูรับการฝึกอบรมสามารถพัฒนาตนเองในภาคความคิด หรือเริ่มสร้างสรรค์ ซึ่งนับว่าสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของ โครงการฝึกอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำ Jahr (กรรมการฝึกหัดครู, 2519) ในขอที่ว่า เพื่อยกระดับสถานภาพของ วิชาชีพครูให้สูงขึ้น เพื่อเพิ่มพูนวิทยฐานะแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษาให้สูงขึ้น และ เพื่อเพิ่มพูนสมรรถภาพในการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำ Jahr และ ยังสอดคล้องกับความต้องการของครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำ Jahr ตามผลงาน การวิจัยของ อุคม บุราสุก (2524) ที่พบว่า บูรับการฝึกอบรมมีความต้องการทางวิชาการ ในการเข้าอบรมโดยส่วนรวมในระดับมาก ทั้งการเพิ่มวุฒิหรือวิทยฐานะทางวิชาชีพ และ ต้องการเพิ่มพูนสมรรถภาพในการทำงาน

จากผลงานวิจัยจะเห็นว่า บูรับการฝึกอบรมได้รับประโยชน์จากการฝึกอบรม มากพอสมควร ถ้าได้รับการปรับปรุงแก้ไขในส่วนที่ยังบกพร่องแล้ว การฝึกอบรมจะ อำนวยประโยชน์ให้กับทุกฝ่ายอย่างมาก ทั้งบูรับการฝึกอบรมเอง หน่วยงานเจ้าสังกัด ตลอดจนเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน และที่สำคัญยิ่ง ก็คือ เป็นทางที่จะช่วยพัฒนา การศึกษาของชาติให้เจริญก้าวหน้าและมีประสิทธิภาพตามความมุ่งหมายทุกประการ

ขอเสนอแนะ

ขอเสนอแนะสำหรับวิทยาลัยครูและกรมการฝึกหัดครู

1. วิทยาลัยครูควรร่วมมือกับหน่วยงานทันสิ่งก้าวใหม่ในการคัดเลือกบุคคลเข้ารับการฝึกอบรมโดยคำนึงถึงพื้นฐานความรู้ และประโยชน์ที่จะนำไปใช้ในการปฏิบัติงาน หรือใช้ในการเรียนการสอนให้มากที่สุด เช่น บูรับการฝึกอบรมควรจะเน้นการเรียนวิชาเอกหรือวิชาโทภาษาไทยในระดับ ป.กศ.สูง หรือเป็นผู้ที่สอนวิชาภาษาไทยในโรงเรียน นอกจากนี้อาจมีการทดสอบพื้นฐานความรู้ก่อนเข้ารับการฝึกอบรม หรือเพิ่มวิชาพื้นฐานความรู้ในวิชาเอกตามหลักสูตร ระดับ ป.กศ.สูง ในบานวิชาสำหรับผู้ที่มีวุฒิ พ.ม. หรือ ป.ม. หรือมีไก่ผ่านการเรียนวิชาเอกหรือวิชาโทภาษาไทยในระดับ ป.กศ.สูง เพื่อให้

เป็นพื้นฐานในการเรียนวิชาอื่น ๆ ในระดับปริญญาตรีต่อไป

2. อาจารย์ให้การฝึกอบรม ควรจะมีโอกาสให้อบรม ล้วนๆ หรือหากงานรู้สึกว่ากับวิชีสอนแบบไหน ๆ หรือหัวข้อรวมการเรียนการสอน เพื่อจะได้ทำวิธีการนั้นมาใช้ในการสอน การฝึกอบรม เพื่อเป็นแบบอย่างให้นักศึกษาผู้รับการฝึกอบรมนำไปใช้ในการเรียนการสอนภาษาไทยในโรงเรียนต่อไป

3. ควรจะมีการประเมินผลหลักสูตรที่ใช้ในการฝึกอบรม โครงสร้างการฝึกอบรม ครุและบุคลากรทางการศึกษาประจำวาระ มีความหมายสมหรือไม่เพียงใด เพราะหลักสูตรที่ใช้อยู่เป็นหลักสูตรเดียวกับที่ใช้กับนักศึกษาภาคปกติ และเน้นในเนื้องหาทาง้านวิชาการมากกว่าที่จะมุ่งพัฒนาสมรรถภาพในการปฏิบัติงานของผู้รับการฝึกอบรม แล้วควรจะให้มีการปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม และถ้าเป็นไปได้นำมีการแยกหลักสูตรที่ใช้สำหรับผู้สอนในระดับประดิษฐ์ศึกษาและนักศึกษาเพื่อจะได้สนองความต้องการของผู้รับการฝึกอบรม และสามารถนำไม่ใช่ประโยชน์ในการปฏิบัติงานได้มากที่สุด

4. ในการเลือกวิชาเลือก ควรเปิดโอกาสให้ผู้รับการฝึกอบรมได้เลือกอย่างเสรีตามความตั้งใจและความสนใจ ไม่ใช่เป็นการบังคับเลือก ตามมีปัญหาในเรื่องของอาจารย์สอน ก็อาจจะเชิญวิทยากรภายนอกที่มีความรู้ความสามารถในวิชานั้น ๆ มาช่วยสอน

5. การบริการค้านวัสดุ หนังสือ เอกสาร ทั่วไป สำหรับประกอบการอบรมเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างมาก แต่โดยทั่วไปแล้ววิทยาลัยมีบริการไม่เพียงพอ กับความต้องการของผู้รับการฝึกอบรม วิทยาลัยควรจะได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับเรื่องนี้ โดยพยายามจัดสรรงบประมาณสำหรับการจัดซื้อหนังสือสำหรับการค้นคว้าให้เพียงพอที่จะให้บริการ และควรจะปรับปรุงวิธีการบริการให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นด้วย

6. วิทยาลัยควรให้ความสำคัญของ การบริการและสวัสดิการที่สำคัญที่สุด เป็นของจากโดยทั่วไปยังไม่เหมาะสมและเพียงพอ กับความต้องการ ควรจะมีการวางแผน การให้บริการและจัดให้มีผู้รับผิดชอบโดยตรง

7. วิทยาลัยทุกแห่งควรจะได้ศึกษาปัญหาและความต้องการของผู้รับการฝึกอบรม เพื่อจะได้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการฝึกอบรมให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้วิจัยท่อไป

1. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับความเหมาะสมของหลักสูตรที่ใช้ในการฝึกอบรมอย่างละเอียด โดยเน้นความเหมาะสมของแต่ละวิชา และประสิทธิภาพที่จะนำไปใช้ในการเรียนการสอนและการปฏิบัติงาน
2. ควรจะมีการศึกษาผลการปฏิบัติงานอย่างที่สำคัญที่สุดที่ส่วนราชการฝึกอบรมไปแล้ว
3. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับความต้องการของครูและบุคลากรทางการศึกษาในการเข้ารับการฝึกอบรม
4. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการฝึกอบรมในโปรแกรมอื่น ๆ ท่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
บุคลากรณ์มหาวิทยาลัย